

Ministru kabineta noteikumi Nr. 679

Rīgā 2023. gada 28. novembrī (prot. Nr. 59 5. §)

Kārtība, kādā par akcīzes precēm samaksāto akcīzes nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā

Izdoti saskaņā ar likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" [26. panta](#) septiņpadsmito daļu, [26.¹ panta](#) sesto daļu un [27. panta](#) 12.¹ daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. iesniedzamos dokumentus, akcīzes nodokļa (turpmāk – nodoklis) atmaksāšanas termiņus, prasības nodokļa samaksas apliecinājumam un citus nosacījumus, kā arī kārtību, kādā likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" (turpmāk – likums) [26. panta](#) piecpadsmitajā un sešpadsmitajā daļā un [26.¹ panta](#) piektajā daļā minētajos gadījumos nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā;

1.2. kārtību (tai skaitā prasības nodokļa maksātājam un iesniedzamos dokumentus), kādā saskaņā ar [likuma 27. panta](#) 12.¹ daļas nosacījumiem nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā un veic to akcīzes preču iznīcināšanu vai pārstrādi, kuras ir marķētas ar akcīzes nodokļa markām (turpmāk – nodokļa markas).

2. Valsts ieņēmumu dienests [Administratīvā procesa likumā](#) noteiktajā kārtībā izskata šo noteikumu [3.](#), [5.](#), [7.](#), [10.](#), [15.](#) un [21. punktā](#) minēto iesniegumu un šo noteikumu [4.](#), [6.](#), [8.](#), [12.](#), [16.](#) un [21. punktā](#) minētos dokumentus un pieņem lēmumu par nodokļa pārskaitīšanu nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai veic nodokļa atmaksu.

II. Prasības nodokļa atmaksai sertificētam nosūtītājam un īslaicīgi sertificētam nosūtītājam, ja akcīzes preces izved uz citu dalībvalsti

3. [Likuma 26. pantā](#) minētais sertificēts nosūtītājs vai īslaicīgi sertificēts nosūtītājs (turpmāk – komersanti) pēc tam, kad akcīzes preces (alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi vai naftas produkti) ir pārvietotas uz citu dalībvalsti un elektroniskais vienkāršotais administratīvais dokuments ir noslēgts, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu. Iesniegumā norāda:

3.1. informāciju par komersantu (nosaukums, nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs, sertificēta nosūtītāja vai īslaicīgi sertificēta nosūtītāja akcīzes identifikācijas numurs);

3.2. elektroniskā vienkāršotā administratīvā dokumenta numuru;

3.3. informāciju par akcīzes precēm, kas ir marķētas ar nodokļa markām (veids atbilstoši piemērojamai nodokļa likmei, daudzums, nodokļa marku sērija un numurs vai sērija un numuru intervāls, samaksātā nodokļa apmērs);

3.4. informāciju par akcīzes precēm, kas nav marķētas ar nodokļa markām:

3.4.1. par alkoholiskajiem dzērieniem (veids atbilstoši piemērojamai nodokļa likmei, daudzums (litros) un samaksātā nodokļa apmērs);

3.4.2. par naftas produktiem (veids, daudzums (litros, kilogramos) un samaksātā nodokļa apmērs);

3.5. informāciju par samaksātā nodokļa pārskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem (ja nav nodokļu parādu);

3.6. ja tiek pieprasīta nodokļa atmaksa, – kredītiestādi (nosaukums, kods) un konta numuru, uz kuru pārskaitāms attiecīgais naudas apmērs.

4. Par akcīzes precēm, kas nav marķētas ar nodokļa markām, komersants papildus šo noteikumu [3. punktā](#) minētajam iesniegumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā:

4.1. ja nodokļa maksātājs – apstiprināts noliktavas turētājs – saņem atpakaļ akcīzes preces, kas tika nodotas patēriņam Latvijā, un pēc tam kā sertificēts nosūtītājs nosūta tās uz citu dalībvalsti, – pavaddokumentus, ar kuriem nosūtāmās akcīzes preces ir pārvietotas atpakaļ uz akcīzes preču noliktavu;

4.2. vairumtirgotājs vai mazumtirgotājs – informāciju par piegādes dokumentu, ar kuru nosūtāmās akcīzes preces tika saņemtas (datums un numurs), un piegādātāju (nosaukums, nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs).

III. Prasības nodokļa atmaksai personai, uz kuru neattiecas sertificēta nosūtītāja vai īslaicīgi sertificēta nosūtītāja nosacījumi, ja akcīzes preces izved uz citu dalībvalsti

5. Lai samaksāto nodokli pārskaitītu nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai saņemtu tā atmaksu, [likuma 26. pantā](#) minētās citas personas, uz kurām neattiecas sertificēta nosūtītāja vai īslaicīgi sertificēta nosūtītāja nosacījumi, pirms akcīzes preču pārvietošanas uz citu dalībvalsti iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu. Iesniegumā norāda:

5.1. informāciju par komersantu (nosaukums, nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs, tirdzniecības vietas adrese, no kuras akcīzes preces tiek izvestas);

5.2. informāciju par akcīzes precēm (veids atbilstoši piemērojamai nodokļa likmei, daudzums, nodokļa marku sērija un numurs (akcīzes precēm, kas marķētas ar nodokļa markām), samaksātā nodokļa apmērs);

5.3. informāciju par samaksātā nodokļa pārskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem (ja nav nodokļu parādu);

5.4. ja tiek pieprasīta nodokļa atmaksa, – kredītiestādi (nosaukums, kods) un konta numuru, uz kuru pārskaitāms attiecīgais naudas apmērs.

6. Persona papildus šo noteikumu [5. punktā](#) minētajam iesniegumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā dokumentu, ar kuru akcīzes preces ir izvestas uz dalībvalsti, un citas dalībvalsts saņēmēja apliecinājumu par akcīzes preču saņemšanu.

IV. Prasības nodokļa atmaksai, ja akcīzes preces nosūta tālpārdošanā

7. Lai samaksāto nodokli pārskaitītu nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai saņemtu tā atmaksu, nosūtītājs tālpārdošanā vai cita persona viņa uzdevumā pēc akcīzes preču (alkoholisko dzērienu, bezalkoholisko dzērienu vai kafijas) nosūtīšanas vai izvešanas iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu. Iesniegumā norāda:

7.1. informāciju par komersantu (nosaukums, nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs, speciālās atļaujas (licences) numurs, darbības vietas adrese, no kuras alkoholiskie dzērieni, bezalkoholiskie dzērieni vai kafija tiek nosūtīti);

7.2. informāciju par akcīzes preču saņēmēju citā dalībvalstī;

7.3. informāciju par alkoholiskajiem dzērieniem, kas marķēti ar nodokļa markām (veids atbilstoši piemērojama nodokļa likmei, daudzums (litros), nodokļa marku sērija un numurs, nodokļa apmērs);

7.4. informāciju par akcīzes precēm, kas nav marķētas ar nodokļa markām:

7.4.1. par alkoholiskajiem dzērieniem (veids atbilstoši piemērojama nodokļa likmei, daudzums (litros), alum papildus norāda absolūtā spirta litrus, nodokļa apmērs);

7.4.2. par bezalkoholiskajiem dzērieniem (daudzums (litros), bezalkoholiskā dzēriena veids atbilstoši piemērojama nodokļa likmei, nodokļa apmērs, informācija par piegādātāju, no kura bezalkoholiskie dzērieni ir iegādāti (komersanta nosaukums, nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs));

7.4.3. par kafiju (daudzums (kilogramos), nodokļa apmērs, informācija par piegādātāju, no kura kafija ir iegādāta (komersanta nosaukums, nodokļa maksātāja reģistrācijas numurs, akcīzes identifikācijas numurs));

7.5. informāciju par dokumentu (datums, numurs, maksātāja nosaukums, samaksātā nodokļa apmērs), kas apliecina, ka nodoklis par alkoholiskajiem dzērieniem ir samaksāts saņēmēja dalībvalstī;

7.6. informāciju par samaksātā nodokļa pārskaitīšanu vienotajā nodokļu kontā nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem (ja nav nodokļu parādu);

7.7. ja tiek pieprasīta nodokļa atmaksa, – kredītiestādi (nosaukums, kods) un konta numuru, uz kuru pārskaitāms attiecīgais naudas apmērs.

8. Komersants papildus šo noteikumu [7. punktā](#) minētajam iesniegumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā apliecinājumu, ka:

8.1. tas pirms alkoholisko dzērienu nosūtīšanas ir reģistrējies kā akcīzes nodokļa maksātājs saņēmēja dalībvalstī un ir iesniegts nodokļa nodrošinājums. Ja ir iecelts nodokļa maksātāja pārstāvis, norāda informāciju par tā nosaukumu, reģistrācijas numuru un valsti, kurā tas reģistrēts;

8.2. akcīzes preces ir saņemtas citā dalībvalstī;

8.3. nodoklis ir samaksāts saņēmēja dalībvalstī;

8.4. tas veic uzskaiti par akcīzes preču piegādēm uz citām dalībvalstīm.

V. Prasības nodokļa atmaksai, ja ar nodokļa markām marķējamās akcīzes preces izved uz valsti, kas nav dalībvalsts

9. Latvijas Republikas teritorijā akcīzes precēm nodokļa markas noņem akcīzes preču noliktavā vai muitas noliktavā, ja akcīzes preces paredzēts izvest uz valstīm, kas nav dalībvalstis. Nodokļa markas var noņemt arī attiecīgais noliktavas turētājs, ja nodokļa maksātājs ar noliktavas turētāju ir noslēdzis līgumu par nodokļa marku noņemšanu.

10. Nodokļa maksātājs, kas ir saņēmis attiecīgās nodokļa markas, pirms akcīzes preču izvešanas uz valsti, kas nav dalībvalsts, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu. Iesniegumā norāda:

10.1. informāciju par nodokļa maksātāju (nosaukums, adrese, nodokļa maksātāja reģistrācijas kods, speciālās atļaujas (licences) numurs komercdarbībai ar attiecīgām akcīzes precēm);

10.2. tās akcīzes preču noliktavas akcīzes identifikācijas numuru vai muitas noliktavas identifikācijas numuru, no kuras ir paredzēts izvest akcīzes preces, un informāciju par nodokļa marku noņemšanas laiku un pamatojumu;

10.3. informāciju par akcīzes precēm (veids, daudzums, nodokļa apmērs):

10.3.1. par cigaretēm – nosaukums, pieteikuma numurs, kas norādīts Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā pavadzīmē, uz kuras pamata izsniegtas nodokļa markas, nodokļa marku sērija un numuru intervāls, maksimālā mazumtirdzniecības cena un cigarešu skaits paciņā;

10.3.2. par tabakas izstrādājumiem (izņemot cigaretes) un alkoholiskajiem dzērieniem – nosaukums, pieteikuma numurs, kas norādīts Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā pavadzīmē, uz kuras pamata izsniegtas nodokļa markas, nodokļa marku sērija un numuru intervāls;

10.3.3. par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem – nosaukums, pieteikuma numurs, kas norādīts Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā pavadzīmē, uz kuras pamata izsniegtas nodokļa markas, nodokļa marku sērija un numuru intervāls;

10.4. informāciju par akcīzes preču saņēmēju (nosaukums, adrese, valsts, nodokļu maksātāja reģistrācijas kods).

11. Valsts ieņēmumu dienests līdz tādu akcīzes preču izvešanai, kas ir marķētas ar nodokļa markām, pārliecinās par nodokļa marku atbilstību šo noteikumu [10.3. apakšpunktā](#) minētajai informācijai un sagatavo apsekošanas aktu divos eksemplāros. Vienu eksemplāru glabā Valsts ieņēmumu dienests, bet otru – nodokļa maksātājs.

12. Samaksāto nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā, ja nodokļa maksātājs papildus šo noteikumu [10. punktā](#) minētajam iesniegumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā:

12.1. dokumentu, ar kuru akcīzes preces ir izvestas uz valsti, kas nav dalībvalsts;

12.2. nodokļa markas un iesniegumu par atdotajām nodokļa markām – tām akcīzes precēm, kas laistas brīvā apgrozībā vai nodotas patēriņam atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas reglamentē alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu marķēšanu ar akcīzes nodokļa markām.

VI. Ar nodokļa markām marķēto akcīzes preču iznīcināšana un pārstrāde

13. Apstiprināts noliktavas turētājs akcīzes preces var iznīcināt kopā ar nodokļa markām vai pārstrādāt bez nodokļa markām. Noņemtās nodokļa markas Valsts ieņēmumu dienestā atdod attiecīgais nodokļa maksātājs.

14. Ja nodokļa maksātājs nav apstiprināts noliktavas turētājs, nodokļa maksātājs var noslēgt līgumu ar apstiprinātu noliktavas turētāju par akcīzes preču iznīcināšanu vai pārstrādi.

15. Nodokļa maksātājs, kas saņēmis attiecīgās nodokļa markas, pirms to akcīzes preču iznīcināšanas vai pārstrādes, kuras marķētas ar nodokļa markām un laistas brīvā apgrozībā vai nodotas patēriņam, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu. Iesniegumā norāda:

15.1. informāciju par nodokļa maksātāju (nosaukums, adrese, nodokļa maksātāja reģistrācijas kods, speciālās atļaujas (licences) numurs komercdarbībai ar attiecīgām akcīzes precēm);

15.2. tās akcīzes preču noliktavas akcīzes identifikācijas numuru, kura nodrošinās akcīzes preču iznīcināšanu vai pārstrādi;

15.3. nodokļa marku noņemšanas vietu, laiku un pamatojumu, ja akcīzes preces tiek iznīcinātas bez nodokļa markām vai pārstrādātas;

15.4. informāciju par iznīcināmām vai pārstrādājamām akcīzes precēm (veids, daudzums, samaksātā nodokļa apmērs) un to nodokļa markām:

15.4.1. par cigaretēm – nosaukums, pieteikuma numurs, kas norādīts Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā pavadzīmē, uz kuras pamata izsniegta nodokļa markas, nodokļa marku sērija un numuru intervāls, maksimālā mazumtirdzniecības cena un cigarešu skaits paciņā;

15.4.2. par tabakas izstrādājumiem (izņemot cigaretes) un alkoholiskajiem dzērieniem – nosaukums, pieteikuma numurs, kas norādīts Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā pavadzīmē, uz kuras pamata izsniegta nodokļa markas, nodokļa marku sērija un numuru intervāls;

15.4.3. par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem – nosaukums, pieteikuma numurs, kas norādīts Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtajā pavadzīmē, uz kuras pamata izsniegta nodokļa markas, nodokļa marku sērija un numuru intervāls;

15.5. informāciju par taksācijas periodu, kurā iznīcināmās vai pārstrādājamās akcīzes preces laistas brīvā apgrozībā vai nodotas patēriņam.

16. Nodokļa maksātājs šo noteikumu [15. punktā](#) minētajam iesniegumam pievieno šo noteikumu [9.](#) un [14. punktā](#) minētā līguma kopiju, ja šāds līgums ir noslēgts, un pavaddokumentus, ar kuriem akcīzes preces pārvietotas uz akcīzes preču noliktavu.

17. Valsts ieņēmumu dienests pirms to akcīzes preču iznīcināšanas vai pārstrādes, kuras marķētas ar nodokļa markām un laistas brīvā apgrozībā vai nodotas patēriņam, pārliecinās par nodokļa marku atbilstību šo noteikumu [15.4. apakšpunktā](#) minētajai informācijai un sagatavo apsekošanas aktu divos eksemplāros. Vienu eksemplāru glabā Valsts ieņēmumu dienests, bet otru – nodokļa maksātājs.

18. Apstiprināts noliktavas turētājs tabakas izstrādājumus, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma

sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējproduktus iznīcina atbilstoši normatīvajiem aktiem par tabakas izstrādājumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidrums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidrums sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu atbrīvošanu no nodokļa, bet alkoholiskos dzērienus – atbilstoši normatīvajiem aktiem par nodokļa atbrīvojuma piemērošanu alkoholiskajiem dzērieniem.

19. Ne vēlāk kā piecas darbdienu pirms akcīzes preču pārstrādes apstiprināts noliktavas turētājs rakstveidā informē Valsts ieņēmumu dienestu par akcīzes preču pārstrādes laiku un vietu. Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotā amatpersona var piedalīties akcīzes preču pārstrādes procesā.

20. Apstiprināts noliktavas turētājs par akcīzes preču pārstrādi sastāda akcīzes preču pārstrādes aktu. Aktā norāda pārstrādāto akcīzes preču veidu, nosaukumu un kopējo daudzumu, kā arī pārstrādes rezultātā iegūto preču nosaukumu un daudzumu. Ja veic cigarešu pārstrādi, aktā papildus norāda pārstrādāto un pārstrādes rezultātā iegūto cigarešu maksimālo mazumtirdzniecības cenu un cigarešu skaitu paciņā. Akcīzes preču pārstrādes aktu paraksta Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotā amatpersona (ja tā piedalās akcīzes preču pārstrādes procesā) un apstiprinātā noliktavas turētāja pilnvarots pārstāvis.

21. Lai samaksāto nodokli pārskaitītu nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai saņemtu tā atmaksu, nodokļa maksātājs papildus šo noteikumu [15.](#) un [16. punktā](#) minētajiem dokumentiem iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā nodokļa markas (ja akcīzes preces tiek pārstrādātas vai iznīcinātas bez nodokļa markām) un iesniegumu par atdotajām vai iznīcinātajām nodokļa markām tām akcīzes precēm, kas laistas brīvā apgrozībā vai nodotas patēriņam, atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas reglamentē alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidrums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidrums sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu marķēšanu ar akcīzes nodokļa markām.

22. Akcīzes preču pārstrādes akts vai iznīcināšanas akts apliecina, ka par pārstrādātajām un iznīcinātajām akcīzes precēm samaksāto nodokli ir tiesības pārskaitīt nodokļa maksātāja nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksāt nodokļa maksātājam.

23. Akcīzes preču iznīcināšanas akts (ja akcīzes preces ir iznīcinātas ar nodokļa markām), kas sastādīts, izpildot šo noteikumu [18. punktā](#) minētos nosacījumus, apliecina, ka par iznīcinātajām akcīzes precēm samaksāto nodokli ir tiesības pārskaitīt nodokļa maksātāja nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksāt nodokļa maksātājam.

VII. Noslēguma jautājums

24. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumus Nr. 9 "[Kārtība, kādā par akcīzes precēm samaksāto akcīzes nodokli pārskaita nodokļu parādu segšanai vai turpmākajiem nodokļu maksājumiem vai atmaksā](#)" (Latvijas Vēstnesis, 2022, 9. nr.).

Ministru prezidente *E. Siliņa*

Finanšu ministrs *A. Ašeradens*